

CHORD SITT KINDEREGG

Chord DAVE er ikke ett godt hifi-produkt. Det er snarere tre, for i den lille, lekre boksen har britene puttet en digitalkonverter, en digital forforsterker og en hodetelefonforsterker.

Tekst og foto: [Roy Ervin Solstad](#)

Chord Electronics – som ikke må forveksles med kabelprodusenten Chord Company – ble grunnlagt på slutten av 1980-tallet av elektroingeniøren John Franks. Han hadde bakgrunn fra flybransjen, og ville ta med seg perfektjoneringen han kjente fra jobben i Marconi Avionics og bygge en high-end-forsterker.

I 1989 kom ble den første forsterkeren, SPM-900 produsert, og det gikk bare ett år før BBC fikk nyss om Franks forsterker. Sammen med BBC utviklet han AM-820, en forsterker som ble standard i BBC i mange år. Snart spredde ryktene seg videre til musikkbransjen, og det gikk ikke lang tid før studioer som Abbey Road, Sony, Toshiba og Skywalker sendte sine bestillinger.

De første årene var det kun analoge forsterkere som ble produsert av Chord, men noen få uker før Norge gikk bananas over OL på Lillehammer i 1994, møtte John Franks digitaldesigneren Rob Watts på CES-messa i Las Vegas. Watts hadde sine egne ideer om hva som skulle til for å få skape god

lyd fra digitale filer. Siden Watts var like sta som Franks på hva som skulle til, var det en duo som var nødt til å samarbeide, og tre år senere kom den første digitalkonverteren til Chord, DCS-1500. Ytterligere fem år etter det, i 2002, ble den legendariske DAC 64 lansert.

I dag lager fremdeles Chord Electronics forsterkere og digitalkonvertere, men i motsetning til de første produktene er det ikke bare i det ypperste high-end-markedet du finner Chord-produkter. Den minste portable hodetelefonforsterker og digitalkonverteren koster rett under seks tusen kroner. Nå har riktignok ikke Chord lagt high-end-ambisjonene sine bort heller, for den dyreste forsterkeren, monoblokken Chord Ultima på 780 watt, koster 430.000 kroner. Per stykk.

Du har med andre ord en ganske vidt prispekter å plukke Chord-produkter i, enten det er bærbare eller stasjonære produkter, eller de er analoge eller digitale.

DAVE

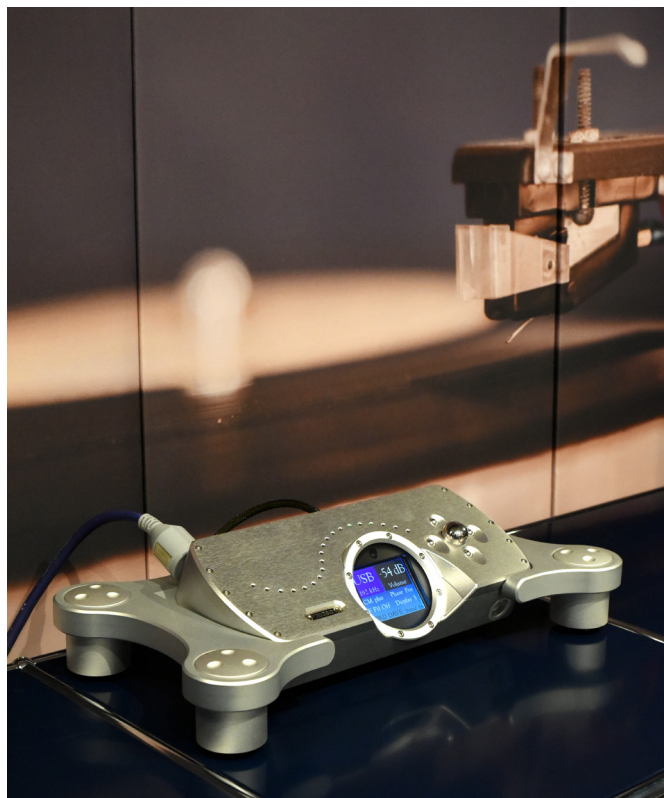
John Franks & Co har ofte valgt å kombinere egenskaper i sine produkter. Enten det gjelder hodetelefonforsterkere med digitalkonvertere innebygget, eller forforsterkere med digitalkonvertere innebygget. Chord DAVE er engelskmennenes beste digitalkonverter, men i den lille boksen har de også puttet inn en hodetelefonforsterker og digital forforsterker. Har du kun digitale lydkilder, trenger du ikke noen ekstra forforsterker.

DAVE (ja, det skal skrives med store bokstaver) står for «Digital to Analogue Veritas in Extremis». Siden jeg tar det for gitt at alle som er litt interessert i lyd også kan sin latin (eventuelt er noen racere til å google), så trenger jeg ikke forteller at Veritas betyr sannhet og Ekstremis, selvsagt betyr ekstrem. Låtskriveren Harlan Howard sa en gang om countrymusikk at det var «Three chords and the truth». DAVE både er en Chord digitalkonverter, en Chord forforsterker og en Chord hodetelefonforsterker, så mangler jo bare sannheten for at DAVE burde vært drømmeproduktet til Howard. Det burde jo være påbudt å spille låta hans «I Fall To Pieces» når man plugges i DAVE. Jeg glemte det dessverre, men lover å ta det igjen.

Som digital forforsterker – eller digitalkonverter – er det nok av innganger å velge mellom. Det er en USB-inngang, to optiske innganger og fire koaksiale BNC-innganger, pluss en AES/EBU (for balanserte digitalkabler). Vanlige koaksiale innganger med RCA-kontakter finnes altså ikke, så har du produkter som kun har koaksial RCA-utgang, trenger du en digitalkabel med BNC-kontakt i den ene enden og RCA i den andre, eller en BNC til RCA-adapter. Det finnes, og trenger ikke koste all verden. Det er likevel sånn at selv om koaksialkabler med RCA er mest vanlig til hjemmebruk, så er proffstandarden BNC, og den er også hundre prosent «spec'et» til 75 Ohm.

Skal du ha de største digitalfilene sendt over og behandlet av DAVE, er det uansett USB-inngangen eller BNC-inngangen du skal velge. Hvis du bruker M-Scaleren til Chord, så trengs faktisk to BNC-innganger, men da har du også over 700kHz oppløsning å kose deg med.

Både den optiske og den balanserte AES/EBU-inngangen stopper moroa på 96 kHz, mens BNC- og USB fortsetter helt til henholdsvis 384- og

768 kHz. USB tar DSD opp til 22,5 MHz (DSD 512) også. Det skulle holde for selv de mest oppløsningskritiske lytterne.

Det interessante med DAVE er at den ikke har gjort som store deler av hifiprodusentene gjør. De har ikke funnet fram til den DAC-chipen de mener låter best, for deretter å bygge sine digitalkonverter rundt den. I stedet har Chord utviklet sin egen dac-chip helt fra scratch. Chord har laget sin egen FPGA-krets (Field Programmable Gate Array). Ifølge selvskrytet (og selvskryt skal man jo lytte til, siden det ofte kommer rett fra hjertet) har Chord sin dac-chip tusen ganger så stor prosessorkraft som vanlige dac-chiper på markedet. Om dette fremdeles gjelder, skal ikke jeg ta gift på, men det høres jo imponerende ut. Dette skal gi bedre timing og et lavere støygulv. Som vanlig spiller det mindre rolle hva produsentene hevder dersom produktet ikke klarer å levere der det er viktigst, nemlig på lyden. Beskrivelsen av den kommer jeg tilbake til.

Som mange andre slike kombi-produkter har også DAVE utgang for hodetelefon. Dette er imidlertid ikke bare en liten ekstra-dings de har slengt med for at de som en og annen gang lytter på hodetelefoner skal ha den muligheten. Chord sin innebygde hodetelefonforsterker er nemlig bygget

for feinschmeckerne. Riktignok tar den kun vanlig 6,3 millimeter jack-plugg, og mangler derfor muligheten for både 4,4 mm balansert tilkobling, og balansert XLR-tilkobling, men forsterkeren er såpass kraftig at den kan drive det som finnes av hodetelefoner på markedet. Jeg har prøvd med tungdrevne Aude'eze LCD2, og det gikk aldeles strålende. I tillegg har Chord implementert en crossfeed-løsning med tre innstillinger. Crossfeed fungerer slik at den tar litt av signalet fra den ene kanalen og sender til den andre. De tre innstillingene handler rett og slett om hvor mye av signalet som skal «blandes». Poenget med crossfeed er å gjøre lyttingen på hodetelefoner mer behagelig, slik at musikken ikke oppleves så «høyre-venstre» som det innimellom kan gjøre spesielt der musikken er innspilt med noen instrumenter i venstre kanal og noen andre i høyre. Tidlige stereomikser fra 60-tallet er et godt eksempel på det. Om det funker, kan du lese mer om litt senere i testen.

Selve boksen, er ganske så liten. Der «vanlig» hifi-bredde regnes som 43,5 cm (og litt oppover), så mangler Chord DAVE kun ti centimeter på å kunne skryte på seg noe som er vanlig. Heller ikke dybden, høyden eller vekta er storslagen, men DAVE er helt identisk i størrelse med de andre Chord-produktene som har fått plass i Choral-kabinettet. Det er lite og lekkert, om enn en smule upraktisk. I hvert fall når det gjelder DAVE.

Displayet som gir info om det meste, og kan programmeres i ulike farger, er skråstilt på fronten.

Det fungerer aldeles ypperlig om man setter DAVE i det spesielle stativet som er laget til produktene i Choral-serien. Da blir DAVE vippet litt framover, slik at man fint ser hva som står i displayet. Ulempen med det stativet er imidlertid tredelt. Det ene er at det koster 25.000 kroner. Har du for eksempel et cd-drivverk og en effektforsterker med samme kabinett, så ryker du på 75.000 kroner bare i stativutgifter. Jeg skal innrømme at det ser helt kanon ut, men gratis er det jo ikke. Det andre er at stativet er såpass stort, at en del av vitsen med små hifi-komponenter forsvinner fullstendig. Det tredje er at med digitalkonverteren vippet på skrå framover, så vil jo kablene som er koblet til på baksiden av kabinettet vippes oppover, slik at kablene blir mer synlige. Nå finnes det sikkert en del som synes det er helt ok å flashe hva slags kabler de har brukt penger på, men jeg er ikke en av dem. Muligens er det derfor jeg liker å ha dem skjult også.

Ulempen med ikke å bruke stativet er at displayet da blir så skråstilt bakover at det nærmest er umulig å lese hva som står i det, med mindre du har DAVE plassert i gulvhøyde. Litt tyn får vi gi disse britene som lager så sære produkter. Litt skryt skal de imidlertid ha for akkurat det samme. Chord sine produkter er fantastisk lekke, og har en byggekvalitet av en annen verden. Det er feel-good og eieglede å betjene Chord Dave. Da gjør det nesten ikke noe at det er litt upraktisk og dyrt, heller.

Feel-food-faktoren har imidlertid Chord fullstendig glemt når det gjelder fjernkontrollen. Det er en liten sort dings i kjøpestype plast. Det blir omtrent som når britene skulle prøve seg på skihopping. Man gjør alt perfekt, bortsett fra en ting. Fantastiske trener, fantastiske treningsforhold, de beste hopparkiene, den beste hoppdrakta og de beste hoppskoene som var å oppdrive. Så puttet de Eddie «the Eagle» Edwards inni det utstyret. Sannsynligvis hadde utstyret flydd lenger uten Eddie the Eagle inni.

Akkurat som jeg tenker at Chord DAVE hadde nesten føltes enda bedre uten en fjernkontroll, når man legger ved en fem-kroners plastdings med en så lekker og kostbar digitalkonverter i børstet aluminium.

Skal du bare bruke DAVE som digitalkonverter kan det kanskje tilgis, siden man ikke bruker fjernkontroll så ofte, men om du har planer om å bruke DAVE også som forforsterker, så er det nettopp det billige plastrælet du bruker mest i hele stereoanlegget ditt.

Lyden

Selv hadde jeg tenkt å nøye meg med å teste Chord DAVE som ren digitalkonverter og som forforsterker. Det skyldes at jeg aldri har vært noen hodetelefonfyr. Jeg vil ha perspektiv og lydbildet foran meg, ikke oppleve at artistene oppstår midt inni hodet mitt. Jeg synes det er unaturlig, men i et av mine sedvanlige utslag av impulsivitet, så hentet jeg inn fire ulike hodetelefoner og en ekstern

hodetelefonforsterker i påsken, og da måtte jeg jo prøve dem på DAVE også.

Jeg forsøkte meg først med LCD 2 Classic-hodetelefonene fra Aude'eze. De er tungdrevne, men Dave hadde null problem med å drive dem. Det låt ekstremt oppløst og med bra basstyngde. Jeg kunne også lett følge de dypeste bassgangene, og gjennomsiktigheten i mellomtonen var magisk. Jeg må nok innrømme at jeg fremdeles satt med følelsen av at jeg hadde fått en ekstra stemme midt i mitt eget hode som vanligvis ikke var der, men samtidig låt det så utrolig bra at det var til å leve med. Egentlig oppdaget jeg også at for eksempel Billie Eilish og Janelle Monae låter nesten «riktigere» med hodetelefoner enn på vanlige høyttalere, da stereoperspektivet virker som om det er satt opp til å låte «kunstig» og ikke slik det ville vært på eksempelvis en konsert. Jeg skal love at den innrømmelsen sitter langt inne. På disse låtene synes jeg det skal være så «splittet» lydbilde at jeg ikke brukte crossfeed-innstillingene. Jeg prøvde meg fram, og noen vil nok like det bedre med litt crossfeed, men jeg endte opp uten.

På de gamle 60-tallsopptakene hvor det høres ut som lydteknikerne har gått på syre (noe en del av dem sikkert også gjorde), så blir det også mer hørbart synes jeg. Beatles-låta «We Can Work It Out» har hovedvokalen kun i høyre kanal, og med crossfeed, trekkes den vokalen ørlite innover. Ikke slik at det blir mono og alt kommer fra midten, men nok til at det minner litt mer om å høre på vanlige høyttalere. Disse oppdagelsene kommer

nok til å koste meg noen kroner er jeg redd, for nå må jeg selvsagt ha meg et hodetelefon-oppsett også. At jeg aldri lærer.

For øvrig kan det meldes at både Focal Celeste, Hifiman Ananda og Sendy Aiva ble drevet fullstendig uten problemer av DAVE sin hodetelefonforsterker.

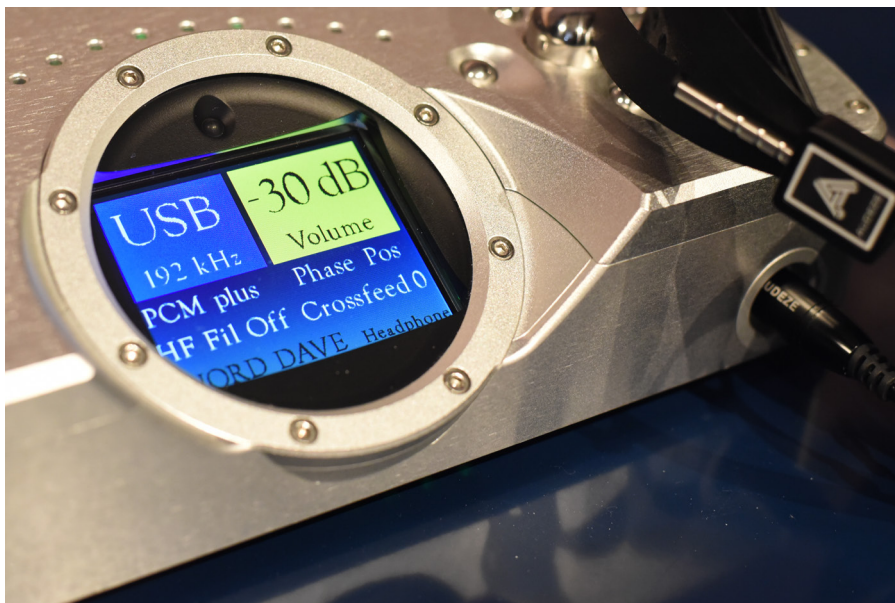
Også som forforsterker briljerer den såpass at jeg nesten synes det er litt trist at jeg også spiller analoge LP-plater. Som tidligere nevnt har den jo ikke analoge innganger, og da ryker jo muligheten for å spille LP-plater med mindre man setter inn en analog til digital-konverter foran DAVE. Det er jo nesten litt fristende, for lydmessig er dette nemlig pur high-end. Lyden er ekstremt åpen, dynamisk og med en utrolig deilig pondus i mellomtonen. Bassen er kraftfull og med glimrende attack. Av alle ting høres den nesten analog ut nedover, for det er ingenting analytisk og kjønns-løst fra nedre mellomtone og ned i den dypeste bassen. Det har nemlig nydelig fylde, uten at det blir dvaskt og udefinert. Det er en bass akkurat slik jeg liker den.

I mellomtonen og oppover i hele diskanten fortsetter den med den samme graden av detaljer, klangrikdom og dynamikk. Det er rett og slett lite å sette fingeren på, og også når det gjelder holografi er det stort og presist.

Denne hallelujaen kan jo tyde på at Chord DAVE sitt tre vokser helt inn i himmelen, og det er ikke mye om å gjøre. Det merker jeg når jeg

SPESIFIKASJONER:

- **Type:** Digital-til-analog-konverter med innbygget digital forforsterker og hodetelefonforsterker
- **DAC-chip:** Chord FPGA
- **Tap length filter:** 164.000 TAPs
- **Innganger:**
 - 1 stk. USB (PCM opptil 32bit/768kHz, DSD opptil DSD512 / 22,5 MHz)
 - 4 stk. BNC koaksial (75 Ohm, Spdif) opptil 32bit/384kHz
 - 2 stk. AES/EBU (110 Ohm) opptil 96kHz
 - 2 stk. Optisk toslink (Spdif) opptil 96 kHz
- **Utganger:** RCA (ubalansert), XLR (balansert) og 6,3 mm hodetelefonutgang (støtter 800 Ohm)
- **Utgangsnivå:** Fast eller variabelt
- **Frekvensnivå:** 20-20.000 Hz (+/- 0,1 dB)
- **Total harmonisk forvrengning:** -127,5 dB (AWT)
- **Kanalseparasjon:** Mer enn 125 dB ved 1 kHz
- **Dynamikkomfang:** 127,5 dB (AWT)
- **Total harmonisk forvrengning, hodetelefonutgang:**
 - 1 prosent (6,8 volt ved 300 Ohm, tilsvarende 154 mW),
 - 1 prosent (6,8 volt ved 33 Ohm, tilsvarende 1,4 watt)
- **Utgangsimpedanse:** 0,055 Ohm (beskyttet mot kortslutning)
- **Annet:** galvanisk isolert USB-inngang
- **Størrelse:** 33,5 x 15,2 x 7,8 cm (BxDxH)
- **Vekt:** 5 kilo
- **Finish:** sort eller sølv aluminium

kobler inn min egen forforsterker og digitalkonverter og bruker DAVE som ren digitalkonverter. Da er forskjellen fra min sacd-spiller med innebygget digitalkonverter til DAVE ekstremt liten. Det interessante er at både DAVE og Esoteric K-01X dukket opp rundt midten av forrige tiår, og selv om de benytter ulike løsninger for å dekode de digitale signalene, så låter det ekstremt likt. Jeg tror jeg ville fått store problemer med å skille de to fra hverandre i en blindtest, men når jeg kjører raske AB-vekslinger, hører jeg en anelse mer luft fra DAVE enn fra min egen konverter. Samtidig har jeg friskt i minne hva Tambaqui-konverteren som satt i Mola Mola Kula-forsterkeren fikk til, og den graver enda dypere ned i opp-taket enn både DAVE og Esotericaen får til, samtidig som den har et større og mer presist lydbilde. DAVE mangler også litt på den kraften og dynamikken som Mola Mola hadde. Den gjorde at Mola Mola fremstod enda tettere på de aller beste analoge avspillingskildene som finnes. Så rent lydmessig og som ren digitalkonverter, er det min oppfatning at det kan gjøres enda bedre lydmessig enn det DAVE gjør, uten at det trenger å koste noe mer. Snarere tvert imot. Legger du til kvaliteten på forforsterkerdelen og ikke minst hodetelefonforsterkeren, så kan totalpakka være en ekstremt bra investering.

Konklusjon

En overraskelse, en liten leke og noe godt å spise, er det Kindereggene lokker kundene sine med. Tre ting på en gang er også vinnerformelen til Chord Dave. Er du ute etter alle tre tingene, skal du slite med å finne noe som låter bedre til denne prisen, men om du kun er ute etter enten en forforsterker, digitalkonverter eller hodetelefonforsterker, så finnes det nok enda litt bedre og billigere løsninger hver for seg. Totalpakka er imidlertid uslåelig og så godt som uimotståelig. Akkurat som Kindereggene.

VI LIKER:

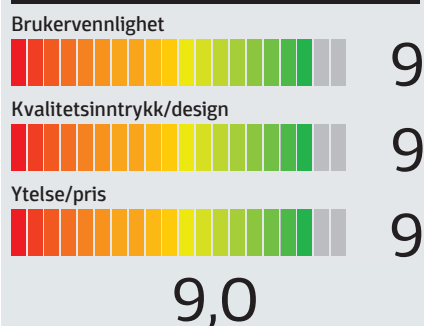
- Tre high-endprodukter i en liten boks
- Glimrende lyd
- Mange digitale innganger

VI LIKER IKKE:

- Finnes enda bedre rene digitalkonvertere til prisen
- Mangler koaksial rca-inngang
- Ingen analoge innganger på forforsterkeren

STEREO+ MENER: En glimrende trippel-kombo.

KARAKTERER

Chord Electronics DAVE

PRIS: Kr. 123.990
IMPORTØR: Mono
LINK: www.mono.no